

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«СЛОВ'ЯНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. начальника СФК НАУ

 Тетяна ЛИСАК

«08» 09 2024р.

ПОЛОЖЕННЯ
про підготовку та проведення відкритих занять

УЗГОДЖЕНО

Заступник начальника

коледжу з навчальної роботи

 Оксана ГРЕБЕЦЬ

«29» 08 2024 р.

Обговорено та схвалено на засіданні

Педагогічної ради коледжу

Протокол №1 від 29. 08. 2024 р.

2024

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення про підготовку та проведення відкритих занять у Відокремленому структурному підрозділі «Слов'янський фаховий коледж Національного авіаційного університету» (далі – Положення) укладене з метою вдосконалення системи контролю й оцінки якості освітнього процесу та методик викладання навчальних дисциплін; окреслення основних вимог до планування і проведення відкритих занять, їх аналізу, оцінки та оформлення результатів обговорення; забезпечення якості освітньої діяльності в Коледжі.

1.2 Положення розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу в Коледжі, Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в Коледжі та інших нормативних документів.

1.3 **Відкрите заняття** – це одна з форм педагогічного контролю, метою якого є виявлення рівня професійної компетенції та педагогічної майстерності викладача з метою подальшого удосконалення викладацької діяльності. Систематичний контроль створює належний порядок у процесі навчання, стимулює мотивацію викладачів і здобувачів освіти. Він спонукає викладача постійно самовдосконалюватися, професійно зростати. Коло критеріїв оцінки педагогічної діяльності викладача дозволяє розглянути цю діяльність у комплексі, виявити, що заслуговує на увагу, може бути розповсюджено, а, з іншого боку, які саме аспекти потребують подальшого коригування або вдосконалення.

1.4 Відкрите заняття виконує такі функції:

- **інформаційну** – встановлення професійного рівня, педагогічної майстерності та кваліфікації педагогічного працівника, рівня отриманих здобувачами освіти знань, умінь та навичок;
- **діагностуючу** – виявлення основних методів і прийомів, що застосовуються педагогічним працівником, їх відповідність цілям заняття, з урахуванням специфіки освітньо-професійної програми; встановлення причин допущення помилок здобувачами освіти;
- **мотиваційну** – стимулює подальше вдосконалення професіоналізму викладача та навчальної діяльності здобувачів освіти;
- **навчальну** – поширення передового досвіду, виявлення необхідності та шляхів зростання професійного рівня, педагогічної майстерності, кваліфікації педагогічного працівника;
- **розвивальну** – розвиток логічного мислення студентів, набуття ними умінь працювати з різними джерелами, розвиток умінь і навичок аналізу фактів, явищ, проблем тощо;
- **виховну** – виховання відповідальності, працездатності, виховання культури спілкування і мислення, прищеплення інтересу до вивчення конкретної

дисципліни та до фаху, формування потреби раціоналізації навчально-пізнавальної діяльності та організації дозвілля;

➤ **діагностично-коригувальну та контролюючу** – контроль за якістю засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу, виявлення прогалин у його засвоєнні та їх подолання.

Відкрите заняття – форма активного методичного навчання, яка сприяє впровадженню досягнень педагогічної науки в практику й активному поширенню педагогічного досвіду.

1.5 Є такі види відкритих занять:

➤ **пробне** – відкрите заняття, що проводиться претендентом на посаду викладача для підтвердження своєї професійної придатності. Його особливістю є те, що особа, яка проводить таке заняття, може не мати педагогічного досвіду. Крім того, вона практично не знає особливостей тієї аудиторії, з якою вона працюватиме. Пробні заняття проводяться за рішенням завідувача відділення чи голови циклової комісії з метою визначення підготовленості викладача та допуску його до проведення занять зі студентами, а також розгляду організації та методики проведення занять з нових тем. Із цією метою може бути рекомендоване проведення пробного заняття при прийманні на роботу нового співробітника. Допускається проведення пробного заняття без студентів, тільки перед викладацьким складом. Тему пробного заняття та час його проведення визначає методист коледжу та/або голова циклової комісії;

➤ **планове** – проводиться відповідно до умов контракту, при поданні документів щодо присвоєння педагогічного звання, атестації педагогічного працівника, індивідуального плану роботи педагогічного працівника;

➤ **показове** – відкрите заняття, яке проводиться високосвідченим викладачем з метою демонстрації передових методик викладання, використання новітніх освітніх технологій, в першу чергу, для молодих викладачів або ж для колег з інших навчальних закладів, які проходять курси підвищення кваліфікації. Показове заняття виступає як школа передового досвіду. Викладачеві, який проводить навчальне заняття, дозволяється вибір теми показового відкритого заняття. Перевагу рекомендовано надавати складним темам програми, які є важливими для здійснення міжпредметних зв'язків і потребують серйозних змін у методиці викладання у зв'язку з низьким рівнем засвоєння теми за результатами перевірки залишкових знань тощо;

➤ **конкурсне** – відкрите заняття, що проводиться викладачем циклової комісії, який бере участь у конкурсі на заміщення вакантної посади. Особливістю конкурсних відкритих занять є те, що на них присутні не тільки члени циклової комісії, але й представники керівного складу коледжу.

2 ПЛАНУВАННЯ ВІДКРИТИХ ЗАНЯТЬ

2.1 Відкриті заняття планують на засіданнях циклової комісії на кожний семестр навчального року з розрахунку не більше 2-3 занять у семестр.

2.2 Наприкінці навчального року голови циклових комісій готують план проведення відкритих занять по цикловій комісії на наступний навчальний рік і подають його методисту коледжу для укладання планів проведення відкритих навчальних занять по Коледжу.

2.3 Педагогічні працівники проводять відкриті заняття згідно з графіками, укладеними на засіданнях циклових комісій на початку кожного семестру навчального року.

2.4 Теми відкритих занять педагогічні працівники обирають самостійно відповідно до робочих навчальних програм дисциплін.

2.5 Графік відкритих занять голови циклових комісій подають на початку кожного навчального семестру заступнику начальника коледжу з навчальної роботи та до методичного кабінету, які укладають зведені графіки проведення відкритих занять Коледжу.

2.6 Інформацію про відкрите навчальне заняття розміщують на стендах та на веб-сторінці сайту Коледжу за тиждень до його проведення.

2.7 Перенесення відкритого заняття можливе лише у випадку хвороби, відрядження педагогічного працівника або іншої поважної причини. У зв'язку з цим голова циклової комісії готує рапорт на ім'я заступника начальника коледжу з навчальної роботи про причину перенесення відкритого заняття та час його проведення.

3 ВИМОГИ ДО ВІКРИТОГО ЗАНЯТТЯ

Оскільки проведення відкритого заняття спрямоване на підвищення ділової кваліфікації викладачів, то його мета повинна:

3.1 Відображати найбільш кваліфікований бік педагогічної діяльності викладача.

3.2 Забезпечувати:

- науковість навчання і сучасний зв'язок з практикою;
- поєднання навчання і виховання;
- реалізацію дидактичних принципів навчання;
- активізацію розумової діяльності здобувачів освіти;
- формування навичок самостійної роботи здобувачів освіти;
- реалізацію міжпредметних зв'язків;
- диференційований підхід до окремих груп здобувачів освіти;
- ефективне використання робочого часу навчального заняття;
- використання наочності та інноваційних технологій.

4 МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДКРИТОГО ЗАНЯТТЯ

4.1 До відкритого заняття необхідно скласти план з чітким і раціональним розподілом часу і вказівками щодо роботи викладача і здобувача освіти.

4.2 Повний комплект документів, які надходять до методичного забезпечення відкритого заняття, включає:

- робочу програму навчальної дисципліни/предмета;
- визначення мети відкритого заняття (Додаток 1);
- план заняття з чітким і раціональним розподілом часу;
- конспект лекції або методичні вказівки щодо виконання лабораторних, практичних, семінарських занять;
- методичні матеріали для самостійної роботи студентів;
- дидактичний роздатковий матеріал;
- комплект відеоматеріалів;
- методична розробка (опис відкритого заняття з методичними рекомендаціями щодо його підготовки, організації і методики освітнього процесу на занятті) (Додаток 2).

4.3 Методична розробка може доповнюватися після проведення заняття з метою відображення в ній необхідного матеріалу. Методична розробка затверджується на засіданні циклової комісії і здається до методичного кабінету.

5 ПРОВЕДЕННЯ ВІДКРИТОГО ЗАНЯТТЯ

5.1 Про проведення відкритого заняття повідомляють здобувачів освіти з метою їх психологічної підготовки до присутності інших викладачів.

5.2 В обов'язковому порядку на відкритому занятті повинні бути присутніми представники адміністрації коледжу, методист коледжу, голова циклової комісії.

5.3 Реальна обстановка може вимагати від викладача внесення коректив протягом заняття.

5.4 Викладач не повинен вступати в контакт з присутніми відвідувачами на занятті.

5.5 Викладачі, присутні на занятті, не повинні втручатися в навчальний процес.

5.6 Відвідувачі повинні звернути увагу на те, як викладач досягає поставленої мети, за допомогою яких методичних прийомів і засобів навчання реалізує вимоги програми навчальної дисципліни/предмета, які результати проведеного заняття.

6 ФОРМИ ТА МЕТОДИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Платформами для онлайн навчання можуть служити спеціальні віртуальні навчальні середовища:

- Google Classroom – створений Google з метою спрощення створення, поширення і класифікації завдань безпаперовим шляхом. Google Classroom об'єднує в собі: Google Drive для створення і обміну завданнями, Google Docs, Sheets and Slides для їх написання, Gmail для спілкування і Google Calendar для розкладу;
- платформа-сервіс для проведення відеоконференцій в режимі реального часу zoom.us;
- онлайн-сервіс Genial.ly для створення інтерактивного контенту;
- освітній портал «Нові знання»;
- онлайн-платформа для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання ILearn;
- програмні забезпечення, які дозволяють редагувати відеофайли Windows Movie Maker, VSDC Free Video Editor, Ezvid Video Editor, Avidemux, VirtualDub, VideoWizard, Sony Vegas;
- навчальний веб сайт з інформаційних технологій IT-arena;
- навчальна хмара iCloud для зберігання і обслуговування даних з компонентами mail, контакти, календар, знайти iPhone, iWork, фотопотік, нотатки, нагадування;
- онлайн додатки типу MindMap, які використовуються для генерування, відображення, структурування та класифікації ідей;
- сервіс Kahoot!, який дозволяє генерувати тести і проходити їх в ігровій формі;
- освітній сайт Edmodo, що побудований як усічена соціальна мережа за типом Facebook і дозволяє оперативно спілкуватися викладачам та здобувачам освіти;
- сервіс LearningApps.org, який дозволяє створювати інтерактивні вправи;
- безкоштовна освітня платформа та конструктор відкритих онлайн-курсів та уроків Stepik;
- онлайн конструктор тестів, опитувань, кросвордів OnlineTestPad;
- віртуальна дошка (полотно) Linoit, на якій можна закріплювати спеціальні стікери з інформаційними замітками, зображеннями, відео та документами;
- універсальна онлайн-дошка (онлайн-стіна) Padlet, яку легко застосовувати в освітньому процесі;
- онлайн-програма Trello, що допоможе організувати продуктивну командну роботу здобувачів освіти, наприклад створення проєкту чи підготовку до предметного турніру;
- додаток Plickers, який дозволяє організувати тестування за допомогою

карток з QR-кодом та швидко отримати результати;

- тестувальна система My test;
- готові безкоштовні освітні платформи і сайти Міністерства освіти і науки України.

7 ОБГОВОРЕННЯ ВІДКРИТОГО ЗАНЯТТЯ

7.1 Обговорення відкритого заняття проводиться у день його проведення.

7.2 Складається аналіз заняття, у якому відзначаються позитивні сторони заняття, зауваження, пропозиції щодо вдосконалення методики навчання.

7.3 Обговорення проводять, дотримуючись установленної послідовності. У першу чергу слово надається викладачеві, який проводив відкрите заняття, для формулювання мети навчального заняття, обґрунтування вибору методів і прийомів, якості їх використання. Виступ викладача має допомогти присутнім зрозуміти його педагогічний задум, особливості застосовуваних ним методів і прийомів, що лежать в основі системи його роботи. Виступаючі повинні детально проаналізувати переваги та недоліки заняття, оцінити заняття з навчально-методичної точки зору, звернути увагу на досягнення поставлених цілей навчання, виховання й розвитку, на ефективність використання засобів мультимедіа, наочного приладдя, дидактичних матеріалів тощо. При обговоренні можна відзначити недоліки, помилки, допущені в організації й проведенні заняття, надати рекомендації щодо вдосконалення системи роботи.

7.4 Завершальне слово надається представникам адміністрації коледжу. Підсумовуючи висловлені пропозиції та зауваження, називають те, що було непомічене присутніми, дають оцінку рівню наукової підготовки викладача, прийомам і методам, використаним на занятті, зазначає глибину розкриття поставленої мети відкритого заняття.

7.5 Прикінцеве слово для виступу надається викладачеві, який проводив відкрите заняття. Він зазначає, з якими зауваженнями погоджується і що є дискусійним, обґрунтовує свою точку зору.

7.6 За результатами обговорення розробляються заходи щодо вдосконалення методики викладання.

8 АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ВІДКРИТОГО ЗАНЯТТЯ

8.1 Аналіз відкритого лекційного заняття проводять у такій послідовності:

8.1.1 Відповідність лекції робочій навчальній програмі.

8.1.2 Уміння викладача донести до здобувачів освіти тему та мету лекції, забезпечити мотивацію пізнавальної діяльності шляхом презентації проблемних питань лекції; зв'язок матеріалу з майбутньою професійною діяльністю здобувачів коледжу.

8.1.3 План лекції; його структура, часовий параметр кожного питання. Наявність у викладача лекційної документації (плану, тез, тексту лекції).

8.1.4 Якість змісту лекції: змістовно, науково; занадто складно, занадто популярно, ненауково; теоретичний матеріал поєднується з конкретними прикладами, переважає емпіричний матеріал.

8.1.5 Здатність викладача забезпечити механізм зворотного зв'язку з аудиторією. Контроль рівня сприйняття, а також регулювання процесу осмислення матеріалу лекції.

8.1.6 Повторення важливих теоретичних положень протягом лекції, їх запис студентами, з'ясування важливих питань для запам'ятовування та систематизації.

8.1.7 Завершення кожного питання лекції підсумком і мотивованим переходом до наступного.

8.1.8 Застосування методів активного слухання, зокрема: акцентуації, варіювання голосу, логічні наголоси, паузи перед повідомленням важливих наукових положень, апелювання до уваги, надання випереджальних завдань до наступного фрагмента лекційного матеріалу тощо.

8.1.9 Емоційність викладу. Здатність лектора чітко, лаконічно, образно, розмірено викладати матеріал.

8.1.10. Створення проблемних ситуацій.

8.1.11 Цілеспрямоване управління пізнавальною діяльністю студентів, що передбачає керівництво конспектуванням, відтворення причинно-наслідкових зв'язків у матеріалі, створення узагальнювальних схем, таблиць, рисунків.

8.1.12 Використання наочності, інформаційно-комунікаційних технологій та інших сучасних засобів навчання.

8.1.13 Підведення підсумків лекції, узагальнення разом зі студентами основних аспектів матеріалу.

8.1.14 Загальний висновок, пропозиції.

8.2 Аналіз семінарського або практичного заняття передбачає врахування таких елементів:

8.2.1 Відповідність теми заняття робочій навчальній програмі; зв'язок із лекційним курсом.

8.2.2 Презентація викладачем теми, мети і завдань заняття. Мотивація навчальної діяльності студентів.

8.2.3. Навчально-методична забезпеченість заняття (наявність плану заняття і його якість, необхідної літератури, методичних рекомендацій, вказівок та іншої довідкової літератури).

8.2.4 Науково-теоретичний рівень заняття. Застосування інноваційних технологій навчання на занятті.

8.2.5 Якість підготовки студентів до заняття. Методи контролю навчальних досягнень студентів.

8.2.6 Використання наочності та сучасних технічних засобів навчання.

8.2.7 Ступінь активності студентів на занятті. Стимулювання їхньої навчальної активності.

8.2.8 Урізноманітнення форм організації навчальної діяльності студентів на занятті (індивідуальна, парна, групова, фронтальна).

8.2.9 Характер і обсяг самостійної роботи студентів.

8.2.10 Висновки та пропозиції.

8.3. Аналіз лабораторного заняття здійснюють у такій послідовності:

8.3.1 Відповідність теми заняття робочій навчальній програмі; зв'язок із лекційним курсом.

8.3.2 Місце проведення лабораторного заняття (лабораторія, кабінет, заклад освіти тощо).

8.3.3 Презентація викладачем теми, мети і завдань заняття. Мотивація навчальної діяльності студентів.

8.3.4 Оснащеність і технічний рівень обладнання і приладів.

8.3.5 Навчально-методична забезпеченість заняття (наявність плану заняття і його якість, необхідних інструкцій із техніки безпеки, методичних рекомендацій, вказівок та іншої довідкової літератури).

8.3.6 Науково-теоретичний рівень заняття: застосування інноваційних технологій навчання на занятті, наявність елементів дослідницької роботи.

8.3.7 Якість підготовки студентів до заняття. Методи контролю навчальних досягнень студентів.

8.3.8 Використання наочності та сучасних технічних засобів навчання.

8.3.9 Ступінь активності та самостійності студентів на занятті. Стимулювання їхньої навчальної активності.

8.3.10 Урізноманітнення форм організації навчальної діяльності студентів (індивідуальна, парна, групова, фронтальна).

8.3.11 Характер і якість звітів студентів про проведену лабораторну роботу.

8.3.12. Висновки та пропозиції.

8.4 Аналіз діяльності здобувачів освіти на занятті:

8.4.1 Психологічна готовність здобувачів освіти до освітнього процесу на занятті.

8.4.2 Організованість групи, шанобливе ставлення до викладача.

8.4.3 Наявність у здобувачів освіти інтересу до заняття і навчальної дисципліни/предмета.

8.4.4 Уміння здобувачів освіти вивчати новий матеріал, опираючись на раніше отримані знання, наявність у них навиків самостійної роботи.

8.4.5 Участь здобувачів освіти у вирішенні проблеми або проблемної ситуації на занятті.

8.4.6 Рівень засвоєння нових знань здобувачами освіти наприкінці заняття

(принцип розвиваючого навчання).

8.4.7 Які елементи виховного навчання мали вплив на здобувачів освіти і як вони їх сприйняли.

8.4.8 Уміння здобувачів освіти переключати увагу з одного виду діяльності на іншу.

8.4.9 Сприйняття здобувачами освіти заданого ритму і темпу заняття.

8.4.10 Розвиток ораторських, письмових і графічних навиків у здобувачів освіти на занятті.

8.4.11 Ступінь коректного ставлення здобувачів освіти до викладача і навпаки.

8.4.12 Зовнішній вигляд здобувачів освіти на занятті.

8.5 Якість проведення відкритого заняття оцінюють у висновках, зазначаючи рівень його проведення – високий, належний (достатній) або недостатній науково-теоретичний і методичний рівень. Кожна оцінка має бути обґрунтованою.

8.6 Критеріями оцінки якості проведеного заняття можуть бути:

8.6.1 Якість організації заняття: наявність необхідної документації, чіткість плану, структури заняття, готовність викладача та студентів до заняття.

8.6.2 Зміст заняття: професійно-спрямоване, достатньо змістовне, наукове; занадто складне, занадто популярне, ненаукове; теоретичний матеріал поєднується з конкретними прикладами, переважають пояснювально-репродуктивні чи активні методи навчання.

8.6.3 Наявність активної співпраці викладача зі студентами.

8.6.4 Результативність заняття: досягнення мети і завдань заняття, сформованість у студентів професійних (фахових) компетентностей.

Приклади формулювання мети відвідування занять наведено в Додатку 3, приклад аналізу відкритого заняття запропонований в Додатку 4.

9 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

9.1 Дане Положення розглядається і затверджується Педагогічною радою Коледжу.

9.2 Положення набуває чинності з наступного дня після введення його в дію наказом начальником Коледжу, якщо інше не передбачається тим же наказом.

9.3 Зміни та доповнення до цього Положення вносяться цикловими комісіями, розглядаються Методичною радою, ухвалюються та затверджуються Педагогічною радою Коледжу.

9.4 Коледж забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт <https://sfknau.org.ua/>

НАВЧАЛЬНА МЕТА

При формулюванні навчальної мети необхідно враховувати можливі компоненти

Дієслово	Очікуваний продукт	Засіб діяльності	Умови	Норми
Навчитися, вміння дещо робити	Що? Кого?	Чим? На чому? За допомогою чого?	Як? Де? Коли?	За який час? З кількістю помилок? Який обсяг?

Ключові слова

Рівень	Приклади інфінітивів	Приклади прямих доповнень
<i>Знання (попередньо вивчений матеріал, який запам'ятовано)</i>		
Знання термінології	Визначити, вирізнити, засвоїти, згадати, ідентифікувати, впізнати	Терміни, термінологія, значення, визначення, елементи
Знання специфічних фактів	Засвоїти, згадати, ідентифікувати, впізнати	Факти, фактична інформація (джерела, імена, дати, події, періоди), властивості, приклади, явища
<i>Знання способів та методів оперування базовою специфікою</i>		
Знання правил	Згадати, впізнати, засвоїти, ідентифікувати	Форми, вживання, використання, правила, способи, засоби, символи, представлення, стилі, формати
Знання логічних послідовностей	Згадати, впізнати, засвоїти, ідентифікувати	Дії, процеси, рух, розвиток, напрям, причини, зв'язки, сили, вплив
Знання класифікацій та категорій	Згадати, впізнати, засвоїти, ідентифікувати	Області, типи, ознаки, класи, набір, подія, групування, класифікація, категорія
Знання критеріїв	Згадати, впізнати, засвоїти, ідентифікувати	Критерії, основи, елементи
Знання методології	Згадати, впізнати, засвоїти, ідентифікувати	Методи, техніки, підходи, застосування, процедури, оброблення
<i>Знання теоретичних основ базової специфіки</i>		
Знання принципів, узагальнень	Згадати, впізнати, засвоїти, ідентифікувати	Принципи, узагальнення, схеми, основоположні поняття, закони, базові елементи, значимість
Знання теорій та структур	Згадати, впізнати, засвоїти, ідентифікувати	Теорії, основи, взаємозв'язок, структури, організації, формулювання
<i>Розуміння суті вивченого матеріалу</i>		
Трансляція	Викласти, трансформувати, переказати власними словами, перефразувати, проілюструвати прикладами, підготувати, прочитати, представити, змінити, ствердити	Значення, зміст, визначення, представлення, слова, фрази
	Інтерпретувати, перегрупувати, віддиференціювати, вирізнити, зобразити, пояснити, продемонструвати	Відношення, взаємозв'язки, ключові питання, аспекти, нові точки зору, вимоги, висновки, методи, теорії, абстракції
Екстраполяція	Зробити попереднє	Наслідки, зміст, висновки, чинники,

Рівень	Приклади інфінітивів	Приклади прямих доповнень
	оцінювання, припустити, зробити висновок, передбачити, віддиференціювати, визначити, поширити, інтерполювати, екстраполювати, доповнити, зобразити	міркування, значення, ефекти, вірогідність
<i>Застосування (вміння використати вивчений матеріал у нових ситуаціях)</i>		
	Застосувати, узагальнити, співвідносити, вибрати, розвинути, організувати, використати, перенести, класифікувати	Принципи, закони, висновки, явища, методи, теорії, абстракції, ситуації, узагальнення, процеси, явища, процедури
<i>Аналізування (вміння розчленити цілі на складові елементи)</i>		
	Вирізнити, простежити, ідентифікувати, класифікувати, відокремити, віднести до категорії, розрахувати	Елементи, гіпотези, висновки, припущення, твердження, наміри, аргументи, особливості
Аналіз взаємозв'язків	Проаналізувати, протиставити, порівняти, вирізнити, розрахувати	Відношення, взаємозв'язки, доцільність, докази, хиби, аргументи, причинно-наслідкові зв'язки, послідовність, частини, ідеї, припущення
Аналіз організаційних принципів	Проаналізувати, вирізнити, віднайти, розрахувати	Форми, зразки, мета, точки зору, техніки, тенденції, структури, групування, організування
<i>Синтезування (вміння створити ціле з частини)</i>		
Створення власного повідомлення	Написати, розповісти, передати, створити, скласти, розпочати, видозмінити, уточнити	Структури, зразки, кінцевий продукт, діяльність, розробка, робота, повідомлення, зусилля, особливості, твір
Створення плану чи алгоритму дії	Запропонувати, спланувати, виготовити, розробити, видозмінити, уточнити	Плани, цілі, специфікації, схеми, операції, способи, розв'язання, засоби
Створення системи абстрактних відношень	Розробити, створити, поєднати, організувати, синтезувати, класифікувати, розрахувати, сформулювати, модифікувати	Явища, концепції, схеми, теорії, відношення, абстракції, узагальнення, гіпотези, способи, відкриття
<i>Оцінювання (вміння визначати цінність та придатність певних засобів для досягнення певної мети)</i>		
Оцінювання за внутрішніми критеріями	Винести судження, донести, підтвердити, оцінити, прийняти рішення	Акуратність, постійність, хибність, надійність, недоліки, помилки, точність
Оцінювання за зовнішніми критеріями	Винести судження, донести, розглянути, порівняти, протиставити, стандартизувати, схвалити	Кінцева мета, цілі, ефективність, економність, практичність, альтернативи, напрями діяльності, стандарти, теорії, узагальнення

РОЗВИВАЮЧА МЕТА

На заняттях необхідно розвивати:

- логічне мислення;
- правильне наукове мовлення;
- увагу;
- пам'ять;
- зосередженість;
- зорову пам'ять;
- допитливість;
- спостережливість;
- уважність;
- розумові здібності;
- творчі здібності;
- організаторські здібності;
- впевненість в своїх силах;
- активність.

Варіанти розвиваючої мети заняття

- Розвивати інтелект здобувачів освіти, уміння аналізувати, класифікувати, порівнювати, робити висновки за аналогією.
- Формувати у здобувачів освіти загально-навчальні вміння: культуру мовлення, чіткість і точність думки, критичність мислення, здатність відчувати красу ідеї, методу розв'язання задачі або проблеми.
- Розвивати алгоритмічну культуру здобувачів освіти як здатність діяти за заданим алгоритмом, а також уміння самостійно конструювати нові алгоритми на основі аналізу й узагальнення послідовності виконуваних операцій і дій, що ведуть до шуканого результату.
- Розвивати вміння працювати самостійно, а також самостійно здобувати знання.
- Розвивати логічне мислення, просторову уяву, увагу, пам'ять, розумову активність, інтуїцію, пізнавальну самостійність, пізнавальний інтерес, потребу в самоосвіті, ініціативу, творчість, обґрунтованість суджень.
- Формувати науковий світогляд, розуміння важливості свідомого і міцного володіння системою ... (яких) знань, навичок і умінь, необхідних у повсякденному житті, майбутній трудовій діяльності, достатніх для вивчення інших дисциплін та продовження освіти.
- Формувати уявлення про ідеї і методи (вказати науку, навчальну дисципліну) та її роль у пізнанні навколишнього світу.
- Розвивати вміння логічно аргументувати та розвивати тему, формулювати висновок, чітко будувати свою відповідь.

ВИХОВНА МЕТА

- Виховувати діловитість, виконавську дисципліну, об'єктивність, пунктуальність, кмітливість, старанність, впевненість, сумлінність, справедливість тощо.
- Прищеплювати уміння самостійно (в парі) працювати.
- Привчати до аргументованих відповідей.
- Стимулювати розвиток інтересу до ...
- Привчати до ... (охайності, самостійності тощо).
- Викликати почуття ... (захоплення, радості, поваги та інші).
- Виробляти (риси характеру).
- Навчити проводити самооцінку, взаємооцінку.
- Навчити висловлювати власну думку, критичне зауваження.
- Сприяти розвитку умінь переборювати труднощі.
- Спонукаати до пізнавальної, наукової, творчої, трудової діяльності.
- Виробляти естетичний смак, ділові якості, моральні погляди.

Варіанти виховної мети заняття

- Виховувати інтерес до вивчення ..., потяг до наукової творчості.
- Виховувати розуміння ролі ... в житті, розуміння важливості ... знань.
- Виховувати загальнолюдські цінності: національну свідомість, повагу до національної культури України, уявлення про ... як невід'ємну складову загальнолюдської культури.
- Виховувати позитивні риси характеру: чесність і правдивість, наполегливість і силу волі, культуру думки і поведінки, відповідальність за доручену справу, ініціативу.
- Виховувати естетичну, правову, патріотичну, екологічну культуру, здоровий спосіб життя.
- Виховувати такі людські якості як: сумлінність, здатність до переборення труднощів, працелюбність.
- Виховувати патріотичну свідомість шляхом ознайомлення здобувачів освіти з іменами та біографіями видатних учених, що створювали ..., зокрема видатних українських ...
- Виховувати дисципліну, звичку до систематичної розумової праці.
- Виховувати зібраність, самовладання, комунікативність (уміння працювати в колективі).
- Виховувати позитивне ставлення здобувачів освіти до навчально-пізнавальної діяльності.
- Виховувати уміння сконцентруватися, слухати інших, співпереживати, формувати сприятливий моральний клімат.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «СЛОВ'ЯНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

Методична розробка відкритого заняття

з дисципліни «_____»

на тему «_____»

Галузь знань

Спеціальність

Освітньо-професійна програма

Освітньо-професійний ступінь

Фаховий молодший бакалавр

Методична розробка заняття з дисципліни «_____». Підготувала _____ – викладач Відокремленого структурного підрозділу «Слов'янський фаховий коледж Національного авіаційного університету», спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист – 202__р.

Викладено методику проведення ...

Для викладачів

Рецензенти:

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії _____ протокол №__ від «__» _____ 202__р.

ЗМІСТ
ПЕРЕДМОВА
ПЛАН ЗАНЯТТЯ

Група:

Тема заняття:

Мета заняття:

Методична –

Навчальна –

Виховна –

Розвиваюча –

Вид заняття:

Тип заняття:

Форма проведення заняття:

Міжпредметні зв'язки:

Забезпечуючі:

Забезпечувані:

Методичне забезпечення:

Література:

Інформаційні ресурси:

ХІД ЗАНЯТТЯ

1. Організаційний момент	2 хв.
2. Ознайомлення студентів з темою та навчальними цілями заняття	3 хв.
Тема заняття:	
Мета заняття:	
Навчальна –	
Виховна –	
Розвиваюча –	
3. Мотивація навчання	2 хв.
4. Актуалізація опорних знань	10 хв.
5. Коментар відповідей студентів	3
хв.	
6. Викладення нового матеріалу	70 хв.
План	
7. Закріплення знань студентів	15 хв.
8. Підсумок заняття	5 хв.
9. Коментар відповідей студентів	5 хв.
10. Домашнє завдання	5 хв.

ВИСНОВОК

Приклади формулювання мети відвідування заняття

1. Проконтролювати підготовку викладача до заняття, рівень його педагогічної та професійної майстерності.
2. Проаналізувати організацію заняття (хід заняття, підсумки заняття, домашнє завдання).
3. Ознайомитись із методами організації заняття: грамотність, емоційність, загальна культура, стійкість уваги здобувачів освіти, способи подання нового матеріалу, використання дидактичних принципів.
4. Реалізація плану заняття.
5. Проконтролювати якість проведення заняття, відповідність його змісту до робочої програми навчальної дисципліни/предмета.
6. Оцінити організаційну діяльність викладача на занятті та раціональне використання часу.
7. Виявити (оцінити) рівень знань (умінь, навиків).
8. Оцінити активність здобувачів освіти.
9. Ознайомитись з об'єктивністю оцінювання знань.
10. Оцінити методичне забезпечення самостійної роботи здобувачів освіти.
11. Оцінити самостійну роботу здобувачів освіти на лекції (семінарі).
12. Ознайомитись з методикою організації самостійної роботи здобувачів освіти на занятті.
13. Проаналізувати конкретні виробничі ситуації, рольові і ділові ігри, колективну розумову діяльність у складі бригад, команд тощо.
14. Проаналізувати ефективність використання ТЗН.
15. Проаналізувати організацію контролю знань, його обґрунтованість.
16. Проаналізувати використання міжпредметних та внутрішньо предметних зв'язків.
17. Оцінити відповідність використаних викладачем засобів на занятті до запропонованої теми.
18. Надати методичну допомогу молодому викладачеві.
19. Наявність виховних моментів на занятті.
20. Ознайомитись з психологічним настроєм на занятті.

АНАЛІЗ ВІДКРИТОГО ЗАНЯТТЯ (приклад)

Викладач Балабаєва Ольга Олександрівна

Дата 31.01.2024р.

З дисципліни Фізика і астрономія.

Група 1КР23, 1КСМ23, 1РП323 кількість студентів за списком 26, присутні 13, запізнались - 0.

Мета відвідування заняття: визначити рівень педагогічної майстерності викладача на відповідність раніше присвоєним кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії» та педагогічному званню «викладач-методист».

Методичне забезпечення заняття: у наявності навчальна та робоча програми з дисципліни, методична розробка відкритого заняття, комп'ютерна програма «Learningsapps» для перевірки знань; сервіс «Rebus1.com» для створених ребусів; комп'ютерна програма «Power Point» для створення презентацій.

Тема заняття: Властивості поверхні рідини. Поверхневий натяг рідини. Змочування. Капілярні явища.

Мета заняття:

Методична: удосконалити методику проведення лекційного заняття з використанням елементів евристичної бесіди та комп'ютерних технологій, які сприяють підвищенню творчої активності студентів.

Навчальна: поглибити і розширити уявлення про властивості рідини; пояснити і охарактеризувати поняття поверхневого шару; розкрити природу сил поверхневого натягу; сформулювати поняття змочування – незмочування рідиною твердого тіла; встановити залежність висоти підняття рідини від коефіцієнта поверхневого натягу. Розкрити практичне значення і застосування в побуті, техніці явищ змочування та капілярності; формувати експериментальні навички.

Розвиваюча: розвивати здібності студентів до творчої та інтелектуальної праці, формувати предметні компетентності з фізики, а також розвивати логічне мислення, пізнавальний інтерес, вміння робити висновки зі спостережуваних дослідів.

Виховна: виховувати почуття відповідальності за виконану роботу, самостійність, наполегливість, активність, толерантність, інтерес до вивчення фізики, розуміння її ролі та важливості фізичних знань у житті, бажання наукової творчості, уявлення про фізику як обов'язкову складову загальнолюдської культури.

Вид заняття: лекція.

Форми та методи проведення заняття: евристична бесіда з елементами застосування комп'ютерних технологій, пояснення з використанням демонстрацій, проблемні ситуації з використанням експерименту, розв'язання задач та ребусів, фізичний диктант «Так/Ні» методом самоконтролю, тестові завдання методом самоперевірки, фронтальне опитування та розв'язання задач, дослідницький метод, метод рейтингового оцінювання.

Мотивація навчання: викладач, на конкретних приклад, показує де використовуються знання набуті з даної теми. Наприклад, завдяки поверхневому натягу рідина не виливається з маленького отвору тонесеньким струменем, а капає, дощ не проливається через тканину парасолі або намету, живлення рослин зумовлене всмоктуванням з ґрунту вологи й поживних речовин тощо.

Актуалізація опорних знань: Здійснюється шляхом складання порівняльної таблиці «Властивості газів та рідин» з використанням методу скрайбінгу та фронтального опитування.

Короткий аналіз опитування студентів (методи, форми, скільки часу витрачено на опитування, об'єктивність та коментування оцінок, заохочування та активізація студентів, систематичність перевірки знань) На основі відповідей і проведених дослідів студентами, викладач робить висновок про готовність групи до вивчення нового матеріалу. Визначає кращі відповіді, надає відповідні рекомендації.

Закріплення матеріалу (методи організації самостійної роботи тощо):

Закріплення відбувається у формі фронтального опитування та розв'язування розрахункових задач, якісних задач та ребусів, створюється проблемна ситуація у ході експерименту, перевірка тестових завдань відбувається методом самоконтролю. Викладач коментує відповіді студентів.

Висновки заняття (структура й логічність окремих елементів заняття, пов'язування програмного матеріалу з виховними задачами, зв'язок теорії з практикою, науковість, доступність, наочність, засоби підвищення ефективності викладання й активізація розумової діяльності студентів):

Викладач добре володіє методикою проведення лекційного заняття. Обрана тема повністю відповідає тематиці робочій навчальній програмі з предмету «Фізика і астрономія». Навчальний матеріал, різноманітні методи та прийоми його опрацювання відповідають сучасній методиці викладання, стимулюють активну пізнавальну діяльність, несуть високу освітню, розвиваючу, виховну цінність.

Викладач вміло поєднує традиційні та інноваційні методи і форми проведення заняття. Для кращого засвоєння навчального матеріалу використовує мультимедійні технології, які поліпшують сприйняття теоретичного матеріалу. Використання проблемних ситуацій, розв'язування задач, проведення експериментів дають змогу викладачеві оцінити сприйняття матеріалу студентами. Все це значно підвищує пізнавальний інтерес та активізує їх увагу, спонукає до розмірковування, висловлювання власної думки.

Викладач вміло використовує співпрацю зі студентами, надаючи їм можливість брати активну участь у його проведенні. Усі етапи заняття побудовані за принципами науковості, доступності, логічності, послідовності. Темп проведення заняття оптимальний, між викладачем та студентами існує взаєморозуміння, постійний зворотній зв'язок.

Всі етапи заняття пов'язані між собою, логічно послідовні, змістовно наповнені. Викладач доцільно використав методи, прийоми, форми та сучасні засоби навчання, із раціональним розподілом часу. Мова викладача емоційно багата, правильна, чітка. Діалог зі студентами ведеться невимушено, безпосередньо, у доброзичливому тоні. Заняття забезпечує мотиваційну діяльність студентів, має наочний зміст, який відповідає сучасним вимогам.

Заняття проведено на високому науково-теоретичному й методичному рівнях, досягло поставленої мети.

Зауваження: немає.

Пропозиції: Рівень педагогічної майстерності викладача Балабасвої О.О. відповідають вимогам атестації на відповідність раніше присвоєним кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії» та педагогічному званню «викладач-методист».

Заняття відвідали:

Експерти:

З аналізом ознайомлений

Ольга БАЛАБАСВА